

Аннотация

Saparova A. A. Смена представлений о природе научного познания как контекст переосмысления сущности правовых заимствований. – Статья.

В статье анализируются некоторые процессы трансформации научной рациональности, которые привели к утверждению парадигмы культурного релятивизма. Последняя имеет определяющее значение для переосмысления природы правовых заимствований.

Ключевые слова: правовые заимствования, научная парадигма, релятивизм, сравнительное правоведение.

Summary

Saparova A. O. Changing of perceiving of nature of scientific knowledge as a context of rethinking of the essence of legal transplantation. – Article.

In the article some process of transformation of science rationality are analyzed. Such transformation formed paradigm of cultural relativism. Ones have key importance for rethinking of the nature of legal transplantations.

Key words: legal transplants, science paradigm, relativism, comparative law.

УДК 342.951:351.82

А. А. Барікова

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ЗАСОБІВ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ СЛУЖБОВОЇ ТАЄМНИЦІ

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що питання дисциплінарної відповідальності як одного із засобів правової охорони та захисту службової таємниці практично не врегульовано на рівні дисциплінарних статутів в Україні. Водночас у зарубіжних країнах, зокрема у Великій Британії, Німеччині, Мальті, Російській Федерації, Молдові та інших, є тенденція до правового закріплення відповідних положень, що розв'язують частину невирішених питань у цій сфері.

Інститут дисциплінарної відповідальності можна вважати одним із найбільш проблемних, що зумовлює приділення значної уваги вченими питанню правового регулювання та практичної реалізації дисциплінарної відповідальності. Зокрема, цю проблематику досліджували О.Т. Барабаш, Я.І. Безугла, Н.Б. Болотіна, В.С. Венедиктов, Г.С. Гончарова, В.В. Жернаков, П.І. Жигалкін, І.В. Зуб, Д.О. Карпенко, Р.І. Кожушко, С.І. Кондратьєв, Л.І. Лазор, А.Р. Мацюк, В.І. Нікітінський, П.Д. Пилипенко, В.І. Прокопенко, О.І. Процевський, А.В. П'ятаков, В.Г. Ротань, Л.А. Сироватська, В.Н. Скобелкін, С.А. Соболев, М.П. Стадник, Б.С. Стичинський, Г.И. Угрюмова, Н.М. Хуторян, Г.І. Чанишева та інші.

Окремі питання дисциплінарної відповідальності посадових осіб представлені в науковому доробку таких вчених, як О.Т. Барабаш, Н.Б. Болотіна, Ю.П. Битяк, В.С. Венедиктов, С.В. Ківалов, В.Я. Настюк, В.І. Прокопенко, М.Г. Шульга, В.І. Щербина та інших.

Мета дослідження полягає в розкритті поняття дисциплінарної відповідальності як одного із засобів правової охорони та захисту службової таємниці та наданні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України.

Відповідно до мети в дослідженні вирішуються такі основні завдання: розкрити співвідношення понять охорони та захисту; визначити поняття службової таємни-

ці та дисциплінарної відповідальності як одного із засобів її правової охорони та захисту; проаналізувати дисциплінарні статuti стосовно законодавчого закріплення обов'язків не розголошувати службову таємницю та дисциплінарної відповідальності за порушення цієї норми; сформулювати пропозиції стосовно внесення змін до чинного законодавства України в цій сфері.

У межах цього дослідження дисциплінарна відповідальність розглядатиметься як встановлений на рівні норм трудового, адміністративного, інформаційного права особливий правовий стан суб'єктів дисциплінарних правовідносин, що визначає обов'язок правопорушників зазнати юридично несприятливих наслідків у формі втрат особистого характеру за скоєння дисциплінарного проступку (розголошення відомостей, що становлять службову таємницю), який направлений на забезпечення реалізації в порядку та на умовах, передбачених законодавством, суб'єктивних прав та обов'язків відповідних суб'єктів.

У випадку скоєння інших видів дисциплінарних проступків цими посадовими особами настає загальна чи спеціальна дисциплінарна відповідальність, врегульована на рівні норм трудового права. Якщо дисциплінарний проступок стосується розголошення відомостей, які становлять службову таємницю, то повинен діяти симбіоз норм трудового та інформаційного законодавства в межах спеціальної дисциплінарної відповідальності. При цьому застосовуються спеціальні (більш жорсткі) заходи дисциплінарного впливу.

Відповідно, у рамках цих відносин службова таємниця виступає як об'єкт правової охорони та захисту.

Згідно з Додатком «Перелік відомостей конфіденційного характеру» Указу Президента РФ «Про затвердження переліку відомостей конфіденційного характеру» від 6 березня 1997 року № 188 службова таємниця визначається як службові відомості, доступ до яких обмежений органами державної влади відповідно до Цивільного кодексу Російської Федерації і федеральними законами [1].

Із введенням в дію ч. 4 ст. 1470 «Службовий секрет виробництва» частини четвертої Цивільного кодексу Російської Федерації втратила чинність ст. 139 Цивільного кодексу, яка визначала службову та комерційну таємницю.

На рівні законів України легальне визначення службової таємниці відсутнє. Лише в Законі України «Про доступ до публічної інформації» встановлено, що службова інформація є інформацією з обмеженим доступом (п. 3 ч. 1 ст. 6). Відповідно до ч. 1 ст. 9 цього Закону до службової може належати така інформація: 1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішньовідомчу службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряду діяльності установи або із здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень; 2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідвальної діяльності у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці [2].

Водночас у вітчизняному законодавстві види та переліки службової таємниці часто визначаються на підзаконному рівні.

Тому, спираючись на положення наказу «Про затвердження Інструкції про організацію та проведення контрольних заходів щодо фінансово-господарської діяльності на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства вугільної промисловості України та щодо яких Міністерство здійснює корпоративне управління» [3] і вже нечинного наказу «Про затвердження Інструкції про проведення контрольних заходів фінансово-господарської діяльності підгалузей, об'єднань, підприємств, установ та організацій системи Міністерства транспорту та зв'язку України» [4], можна вказати на загальні критерії, які характеризують інформацію цього виду: склад і обсяг відомостей наявні в розпорядженні конкретного підрозділу відповідного органу або його посадової особи стосовно підконтрольних об'єктів, державних органів, їхніх працівників, способів досягнення визначених законодавством завдань; такі відомості не підлягають зовнішньому чи внутрішньому розголошенню на визначений період; обов'язок нерозголошення закріплений для якісного проведення конкретного заходу, забезпечення раптовості та ефективності.

Д.В. Іванов під службовою таємницею розуміє конфіденційні відомості, отримані в результаті трудової діяльності працівника або які стали йому відомими у зв'язку з виконанням посадових обов'язків, у тому числі тих, що стосуються приватного життя та здоров'я громадян або торкаються їх честі й гідності, відповідно до нормативно визначеного переліку, що не належать до державної таємниці і доступ до яких обмежений органами державної влади та федеральними законами [5, с. 13].

Г.О. Шлома визначає службову таємницю як конфіденційну інформацію, створену чи одержану на законній підставі під час виконання своїх обов'язків, доступ до якої обмежений у силу службової необхідності [6, с. 11–12].

По суті, службова таємниця – це склад та обсяг службових відомостей, створених чи одержаних на законній підставі під час виконання своїх обов'язків, доступ до яких обмежений органами державної влади та іншими особами відповідно до законодавства, дисциплінарних статутів у силу службової необхідності та які не підлягають зовнішньому чи внутрішньому розголошенню та використанню для власного інтересу або інтересу інших осіб у формі порад чи рекомендацій (до, під час виконання трудової функції й після припинення служби).

Зараз немає однозначного розуміння понять «захист» та «охорона» ні в доктрині, ні в чинному законодавстві України. Так, у Тлумачному словнику В.И. Даля «захист» – це «заступництво» [7]. С.І. Ожегов тлумачить поняття «захищати» як «охороняючи, захистити від замахів, від ворожих дій, від небезпеки» [8, с. 196]. Причому «охорона» означає «берегти, оберігати, захищати, тримати в цілісності, спасати» [9, с. 774], а також «слідкувати, щоб не зробили шкідливого кому-небудь або чому-небудь» [10, с. 234].

У законодавстві України, зокрема в Конституції України, поняття «охорона» використовується в значенні «охорона праці, охорона громадського порядку, охорона здоров'я, охорона звання Президента, охорона прав і свобод» тощо; «захист» – «захист Вітчизни, державних символів, прав, свобод, професійних інтересів, суверенітету, територіальної цілісності» тощо [11]. На думку такого дослідника, як В.И. Темченко, термін «захист» використовується в Конституції України в юридичних конструкціях, що, зокрема, позначають: 1) юридичний обов'язок держави чи інших зобов'яз-

заних суб'єктів правовідносин із захисту прав і свобод людини; 2) можливості особи реалізувати власне суб'єктивне процесуальне право на захист у випадку порушення її права» [12, с. 59]. При цьому термін «охорона» вживається для позначення достатньо широкого кола повноважень державних органів, що передбачають, зокрема, запобігання правопорушенням, їх недопущення та відновлення прав і свобод у випадку їх порушення, а також притягнення винних до юридичної відповідальності. Головною особливістю використання цього поняття в Конституції України є його вживання за значенням, аналогічним терміну «захист» як обов'язку держави та інших зобов'язаних суб'єктів до дій щодо забезпечення прав і свобод людини [12, с. 63].

З огляду на положення міжнародних і національних нормативно-правових актів В.И. Темченко робить висновок, що терміни «захист» та «охорона» в нормативному контексті вживаються як синоніми чи схожі за значенням поняття щодо мети, завдань, методів та суб'єктів забезпечення прав, тому можуть використовуватись у практиці як ідентичні поняття [12, с. 64].

Дисциплінарна відповідальність з огляду на викладене вище постає як один із засобів правової охорони службової таємниці до скоєння дисциплінарного проступку, оскільки впливає з юридичного обов'язку держави чи інших зобов'язаних суб'єктів правовідносин не розголошувати службову таємницю. У випадку скоєння дисциплінарного проступку (розголошення відомостей, що становлять службову таємницю) дисциплінарна відповідальність перетворюється на один із засобів правового захисту порушених прав.

Причому в системі інших засобів профілактики дисциплінарних проступків (засобів попереджувального впливу та примусових засобів) дисциплінарна відповідальність є заходом найбільш істотного впливу, що застосовується за найбільш суворі делікти, коли інші засоби впливу не надають очікуваного результату.

Так, можна запропонувати класифікацію заходів правового впливу щодо забезпечення охорони та захисту службової таємниці.

На наш погляд, на первинному етапі профілактики дисциплінарних проступків у сфері охорони службової таємниці доцільно застосовувати заохочувальні заходи впливу. Потім задіюються попереджувальні засоби, які, на думку такого дослідника, як В.В. Герасько, є заходами, що застосовуються з метою попередження правопорушень і загрози настання можливих шкідливих, небезпечних наслідків та які перешкоджають ухиленню відповідних суб'єктів від виконання ними обов'язків [13].

Після цього починають вживатися примусові заходи впливу, що, як зазначає Д.Н. Бахрах, є заходами адміністративного припинення, стягнення, відновлення та задіюються тоді, коли має місце адміністративне правопорушення [14, с. 236]. Т.О. Коломоєць розглядає їх в якості особливого, комплексного, поліструктурного різновиду державно-правового примусу, тобто визначених нормами публічного права способів офіційного фізичного або психологічного впливу уповноважених державних органів, а у деяких випадках і громадських організацій, на фізичних та юридичних осіб у вигляді особистих, майнових, організаційних обмежень їх прав, свобод та інтересів у випадках вчинення цими особами протиправних діянь (у сфері відносин публічного характеру) або в умовах надзвичайних обставин у межах окремого, економічного, спрощеного, оперативного адміністративного про-

вадження задля досягнення багатоаспектної ретроперспективної мети (превенції, припинення протиправних діянь, забезпечення провадження в справах про правопорушення, притягнення винних осіб до відповідальності, попередження та локалізації наслідків надзвичайних ситуацій) [15, с. 19].

У випадку неефективності останніх порушники притягаються до дисциплінарної відповідальності. Якщо йдеться про загальну дисциплінарну відповідальність у вигляді звільнення, то, по суті, вона є найбільш суворим засобом впливу за викладеною вище класифікацією.

Необхідно зауважити, що на рівні дисциплінарних статутів в Україні питання обов'язку не розголошувати відомості, що становлять службову таємницю, детально не врегульовано.

Зокрема, раніше чинний Дисциплінарний статут митної служби України визначав, що з метою забезпечення високого рівня службової дисципліни керівник митного органу зобов'язаний забезпечувати додержання підлеглими йому посадовими особами режиму секретності, нерозголошення конфіденційної інформації, що є власністю держави, фізичних та юридичних осіб, іншої таємниці, охоронюваної законом (пп. 9 п. 11); звільнення посадової особи митної служби може мати місце в разі одноразового грубого порушення, а саме за розголошення державної таємниці та конфіденційної інформації, що є власністю держави, юридичної або фізичної особи, іншої таємниці, охоронюваної законом, втрату або умисне пошкодження матеріальних носіїв секретної та конфіденційної інформації (пп. 3 п. 28) [16].

На рівні чинного законодавства України є поодинокі випадки закріплення обов'язків не розголошувати відомості, що становлять службову таємницю. Так, у ст. 10 Закону України «Про державну службу» від 16.12.1993 р. № 3723-ХІІ визначено, що основними обов'язками державних службовців є, зокрема, збереження державної таємниці, інформації про громадян, що стала їм відома під час виконання обов'язків державної служби, а також іншої інформації, яка згідно з законодавством не підлягає розголошенню [17]. Загальні правила поведінки державного службовця встановлюють, що державному службовцю забороняється, зокрема, розголошувати довірену йому інформацію з обмеженим доступом, установлену законами України «Про інформацію», «Про державну таємницю», та інформацію, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням своїх службових обов'язків, у тому числі й після залишення ним державної служби, а також використовувати таку інформацію для власного інтересу або інтересу інших осіб у формі порад чи рекомендацій (п. 2.13) [18].

Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Генеральної прокуратури України встановлюють обов'язок зберігати інформацію про громадян, що стала відома під час виконання службових обов'язків, а також іншу інформацію, яка згідно із законодавством не підлягає розголошенню [19].

У цьому сенсі більш виваженим, хоча недосконалим, є підхід, закладений у Дисциплінарному статуті поліцейського в Республіці Молдові. У п. 8 встановлено, що поліцейський зобов'язаний зберігати, зокрема, офіційну інформацію обмеженого доступу, таємницю джерел інформації та здійснюваної діяльності (пп. 6); зберігати інформацію про персональні дані, що стала відомою під час виконання обов'язків

(пп. 7). Відповідно до п. 9 поліцейському забороняється використовувати в особистих інтересах або в інших цілях, крім службових, зокрема, службову інформацію, надану в його розпорядження з метою виконання посадових обов'язків або до якої він отримує доступ у зв'язку з виконанням цих обов'язків (пп. 6) [20].

Зважаючи на викладене вище, потрібно внести зміни до чинного законодавства України в частині закріплення обов'язку для посадових осіб, які мають доступ до службової таємниці, не розголошувати її та не використовувати в особистих інтересах чи для задоволення інтересу інших осіб у формі порад чи рекомендацій або в інших цілях, крім службових, у тому числі й після залишення ним служби. Причому такі зміни повинні відбутися практично на рівні всіх дисциплінарних статутів чи новоприйнятих законодавчих актів, які регулюють аспекти накладення дисциплінарної відповідальності, оскільки очевидно, що у своїй більшості всі органи влади та самоврядування, інші юридичні особи стикаються у своїй діяльності зі службовою таємницею.

Водночас в Україні перелік дисциплінарних стягнень у випадку скоєння відповідних дисциплінарних проступків є недосконало визначеним. Для митних органів вище було охарактеризоване звільнення як стягнення. Для інших органів особливих дисциплінарних стягнень, окрім визначених за скоєння інших видів дисциплінарних проступків, не встановлено.

По суті, слушним було б додати ще й тимчасове відсторонення від здійснення роботи зі службовою таємницею, але з огляду на положення чинного трудового законодавства України поки що це практично неможливо.

Також, як зазначає Д.В. Іванов, не розмежовані відповідальність працівника за «власне» розголошення інформації, що становить таємницю; використання її в особистих цілях; інша неправомірна дія (бездіяльність), що є правопорушенням в цій частині [5, с. 33].

Висновки. Враховуючи вищезазначене, службова таємниця – це склад та обсяг службових відомостей, створених чи одержаних на законній підставі під час виконання своїх обов'язків, доступ до яких обмежений органами державної влади та іншими особами відповідно до законодавства, дисциплінарних статутів у силу службової необхідності та які не підлягають зовнішньому чи внутрішньому розголошенню та використанню для власного інтересу або інтересу інших осіб у формі порад чи рекомендацій (до, під час виконання трудової функції і після припинення служби).

Необхідно зауважити, що на рівні дисциплінарних статутів в Україні питання обов'язку не розголошувати відомості, що становлять службову таємницю, детально не врегульовано.

Перелік дисциплінарних стягнень у випадку скоєння відповідних дисциплінарних проступків є недосконало визначеним. Для більшості органів особливих дисциплінарних стягнень, окрім визначених за скоєння інших видів дисциплінарних проступків, не встановлено.

Зважаючи на викладене вище, потрібно внести зміни до чинного законодавства України в частині закріплення в дисциплінарних статутах чи новоприйнятих законодавчих актах, які регулюють порядок накладення дисциплінарної відповідальності, обов'язку для посадових осіб, які мають доступ до службової таємниці, не

розголошувати її та не використовувати в особистих інтересах чи для задоволення інтересу інших осіб у формі порад чи рекомендацій або в інших цілях, окрім службових, у тому числі й після залишення ними служби, а також диференціювати види стягнень за розголошення інформації, що становить таємницю, використання її в особистих цілях; за іншу неправомірну дію (бездіяльність), що є правопорушенням в цій частині. Причому такі зміни повинні відбутися практично на рівні всіх законодавчих актів, оскільки очевидно, що в своїй більшості всі органи влади та самоврядування, інші юридичні особи стикаються у своїй діяльності зі службовою таємницею.

Література

1. Об утверждении перечня сведений конфиденциального характера : Указ Президента РФ от 6 марта 1997 г. // ГАРАНТ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://base.garant.ru/10200083/>. – Название с экрана.
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України : станом на 9 червня 2013 р. / Верховна Рада України // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>. – Назва з екрана.
3. Про затвердження Інструкції про організацію та проведення контрольних заходів щодо фінансово-господарської діяльності на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства вугільної промисловості України та щодо яких Міністерство здійснює корпоративне управління: наказ Міністерства вугільної промисловості України від 8 червня 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0200644-07>. – НАУ-Online.
4. Про затвердження Інструкції про проведення контрольних заходів фінансово-господарської діяльності підгалузей, об'єднань, підприємств, установ та організацій системи Міністерства транспорту та зв'язку України від 26 березня 2006 р. // ЛІГА : ЗАКОН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN19569.html. – Назва з екрана.
5. Иванов Д.В. Конфиденциальная информация как условие трудового договора : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 «Трудовое право; право социального обеспечения» / Д.В. Иванов ; Акад. труда и социальных отношений. – М., 2009 – 34 с.
6. Шлома Г.О. Адміністративно-правове забезпечення службової таємниці в органах внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Г.О. Шлома ; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Х., 2005. – 20 с.
7. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4-х томах / В.И. Даль – М. : Русский язык, 1979 – . – Т. 1. – 797 с.
8. Ожегов С.И. Словарь русского языка / С.И. Ожегов ; [под ред. докт. филол. наук, проф. Н.Ю. Шведовой]. – М. : Русский язык, 1984. – 797 с.
9. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка: в 4-х томах / В.И. Даль. – М. : Русский язык, 1979 – . – Т. 2. – 780 с.
10. Габучан К.В. Учебный толковый словарь русского языка / К.В. Габучан. – М. : «Русский язык», 1988. – 441 с.
11. Конституція України // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
12. Темченко В.И. Особливості юридичного змісту термінів «захист» та «охорона» у механізмі забезпечення прав людини / В.И. Темченко // Вісник Академії управління МВС. – К., 2007. – № 2–3. – С. 58–65.
13. Герасько В.В. Совершенствование системы превентивных мер в сфере административных правонарушений в Кыргызской республике / В.В. Герасько [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://arch.kyrlibnet.kg/?&npage=view&nadd=10630>. – Название с экрана.
14. Бахрах Д.Н. Административное право России : [учеб. для студ. вузов., обуч. по спец. «Юриспруденция»] / Д.Н. Бахрах. – М. : НОРМА. – Инфра-М., 2000. – 624 с.
15. Коломоець Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і

- процес; фінансове право; інформаційне право» / Т.О. Коломєць ; Національний університет внутрішніх справ. – Х. : Б. в., 2005. – 43 с.
16. Про Дисциплінарний статут митної служби України: Закон України від 16 травня 2013 р. / Верховна Рада України // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2805-15>. – Назва з екрана.
 17. Про державну службу : Закон України від 26 листопада 2013 р. / Верховна Рада України // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>. – Назва з екрана.
 18. Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця : Наказ Головного управління державної служби України від 19 листопада 2012 р. // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2805-15>. – Назва з екрана.
 19. Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Генеральної прокуратури України від 30 червня 2011 р. // Генеральна прокуратура України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.gp.gov.ua/.../file_downloader.html?. – Назва з екрана.
 20. Об утверждении Дисциплинарного устава полицейского: Постановление Правительства Республики Молдовы от 9 июля 2013 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lex.justice.md/ru/348725/>. – Название с экрана.

Анотація

Барікова А. А. Дисциплінарна відповідальність у системі засобів правової охорони та захисту службової таємниці. – Стаття.

У статті розкривається сутність та призначення дисциплінарної відповідальності в механізмі забезпечення охорони, захисту службової таємниці; розкриваються основні проблеми, обумовлені реалізацією цього виду юридичної відповідальності в інформаційній сфері; визначається форма співвідношення понять «правова охорона», «захист» на прикладі службової таємниці; формулюються окремі пропозиції з удосконалення законодавства в цій сфері правового регулювання.

Ключові слова: службова таємниця, дисциплінарна відповідальність, дисциплінарні статuti, охорона прав, захист прав.

Анотация

Барикова А. А. Дисциплинарная ответственность в системе средств правовой охраны и защиты служебной тайны. – Статья.

В статье раскрывается сущность и назначение дисциплинарной ответственности в механизме обеспечения охраны, защиты служебной тайны; раскрываются основные проблемы, обусловленные реализацией этого вида юридической ответственности в информационной сфере; определяется форма соотношения понятий «правовая охрана», «защита» на примере служебной тайны; формулируются отдельные предложения по совершенствованию законодательства в этой сфере правового регулирования.

Ключевые слова: служебная тайна, дисциплинарная ответственность, дисциплинарные уставы, охрана прав, защита прав.

Summary

Barikova A. A. Disciplinary responsibility in the system of legal protection and defense of professional secrecy. – Article.

The article reveals the essence and purpose of disciplinary action and to ensure the safety mechanism, the protection of official secrets; major problems arising from the implementation of this type of legal liability in the information sector are revealed; the relationship is defined between the concepts of «legal protection», «protection» for example official secrets; some proposals to improve legislation are formulated in the sphere of legal regulation.

Key words: official secret, disciplinary responsibility disciplinary regulations, protection of rights, defense of rights.